

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ГАЛШАР СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН 2023 ОНЫ САНХҮҮГИЙН
НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН
АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

АУДИТЫН КОД: ХЭА-2024/01/СТА-ТТЗ

Чингис хот

2024 хот

Тэргүүлэх аудитор: Ж.Ганбаатар

Утас: 70562112 Цахим хуудас: khentii@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Оюунтуяа

Утас:99775390 Цахим хаяг: oyuntuyad@audit.gov.mn

Аудитор: Н.Туяа

Утас: 99799709 Цахим хаяг:tuyan@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт
мэдээллийг khentii@audit.gov.mn хаягаар авна уу.

1.ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ХЭНТИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

23119 Хэнтий аймаг, Хэрлэн сум, Сариг баг
Утас: 70-56-21-12, Факс: 70-56-21-12
E-mail: khentii@audit.gov.mn

2024.03.25 № 399
танай _____ -ны № _____ -т

ХЭНТИЙ АЙМГИЙН ГАЛШАР
СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА
Д.НЯМБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Хэнтий аймгийн Галшар сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хэнтий аймгийн Галшар сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Галшар сумын Засаг даргын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусгавар болсон санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар мөнгөн хөрөнгө 487,204.4 мянган төгрөг, авлага 97,765.2 мянган төгрөг, бараа материал 114,372.7 мянган төгрөг, үндсэн хөрөнгө 3,671,247.5 мянган төгрөгийн тус тус үлдэгдэлтэй, нийт хөрөнгө 4,370,589.8 мянган төгрөг байна.

Тайлант онд аймгийн төсвөөс 679,125.2 мянган төгрөгийн дэмжлэг авч, 322,086.5 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлж, төсвийн байгууллагуудад 1,113,375.8 мянган төгрөгийн санхүүжилт олгосноос ерөнхий орлогын дансанд 173,626.9 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлжээ. Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд 24,943.5 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, зарцуулжээ.

222402491

Аудитын гол асуудал

Галшар сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар алдаа зөрчил илрээгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь төсвийн гүйцэтгэл болон санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг аудитад ирүүлэхдээ Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.4, 54.5 дахь заалтын дагуу бэлтгэж ирүүлэх, төсвийн орлогын төлөвлөгөөг нэр төрлөөр бүрэн биелүүлэх, Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдлийг барагдуулах, төсвийн нягтлан бодогч нарын мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх, санхүүгийн тайлан гаргалтад тавих хяналтыг сайжруулах, төсвийн байгууллагууд худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөг батлуулж, тайланг гаргах зэрэг асуудлуудыг анхаарах шаардлагатай байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ж.ГАНБААТАР

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		608,870.90	699,342.20
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	375,708.80	487,204.40
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	113,785.50	97,765.20
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	114,381.70	111,047.60
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	4,995.00	3,325.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		3,566,215.00	3,671,247.50
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	3,566,215.00	3,671,247.50
39200	Биет хөрөнгө		3,518,906.40	3,624,217.00
39300	Биет бус хөрөнгө	13	47,308.50	47,030.50
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		4,175,085.90	4,370,589.80
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		4,175,085.90	4,370,589.80
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		4,175,085.90	4,370,589.80
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		415,237.00	415,237.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		3,717,214.60	3,912,718.40
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		42,634.30	42,634.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		4,175,085.90	4,370,589.80

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		2,608,726.4	2,878,857.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		255,964.5	320,040.6
110	Орлогын албан татвар		131,688.8	168,576.9
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		131,688.8	168,576.9
113	Хөрөнгийн албан татвар		64,103.7	81,896.3
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		60,172.0	69,567.3
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	507,076.5	335,342.9
120	Нийтлэг татварын бус орлого		507,076.5	335,342.9
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		1,845,685.4	2,223,473.8
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	2,052,857.9	2,441,416.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		2,052,857.9	2,441,416.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		952,080.3	1,146,733.8

2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		342,025.5	430,439.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		42,828.1	50,547.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		202,863.0	72,391.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		36,207.3	40,878.9
2105	Нормативт зардал		408.6	0.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		17,205.0	15,036.8
2107	Томилолт, зочны зардал		13,247.0	16,618.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		42,915.5	221,280.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		254,380.3	299,542.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,100,777.6	1,294,682.2
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		0.0	0.0
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		555,868.5	437,441.3
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		2,646,235.9	241,937.5
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		-2,090,367.4	195,503.9

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2022оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)		2,235,995.00	2,566,894.10
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		255,964.50	320,040.60
110	Орлогын албан татвар		131,688.80	168,576.90
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		131,688.80	168,576.90
113	Хөрөнгийн албан татвар		64,103.70	81,896.30
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		60,172.00	69,567.30
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж		13,605.20	21,525.70
1181	Газрын төлбөр		13,414.90	9,368.00
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр		33,151.90	38,673.60
1183	Бусад татвар		0	0
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО		134,345.10	19,115.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого		134,345.10	19,115.10
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		1,845,685.40	2,227,738.40
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		1,902,633.40	2,184,645.90
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		1,902,633.40	2,184,645.90
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		750,158.10	884,988.30
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		341,708.30	432,618.80
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		43,145.20	48,367.40

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		202,863.00	72,391.50
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		32,712.10	37,601.00
2105	Нормативт зардал		615.3	1,582.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		29,271.80	14,100.40
2107	Томилолт, зочны зардал		13,197.00	16,618.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		45,086.70	218,891.40
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		41,558.60	42,817.90
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		1,152,475.20	1,299,657.60
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)		333,361.70	382,248.20
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)		277,616.20	270,752.50
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		277,616.20	270,752.50
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		277,616.20	270,752.50
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)		-277,616.20	-270,752.50
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)		55,745.50	111,495.70
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		319,963.20	375,708.80
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		375,708.80	487,204.40

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/ мянган төгрөгөөр/

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн	Цөөнхийн хувь оролцоо	Нийт цэвэр хөрөнгө/өмч
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	6,530,641.40	0	6,530,641.40
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-265,188.10	0	-265,188.10
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	6,265,453.30	0	6,265,453.30
9	Тайлант үеийн үр дүн	-2,090,367.40	0	-2,090,367.40
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,175,085.90	0	4,175,085.90
11	2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	4,175,085.90	0	4,175,085.90
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	4,175,085.90	0	4,175,085.90
19	Тайлант үеийн үр дүн	195,503.90	0	195,503.90
20	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	4,370,589.80	0	4,370,589.80

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,605,466.3	1,140,761.6	464,704.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,079,308.9	898,659.1	180,649.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,073,608.9	893,417.1	180,191.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	523,303.9	432,618.8	90,685.1
210101	Үндсэн цалин	315,246.4	328,287.0	-13,040.6
210102	Нэмэгдэл	144,564.7	81,943.2	62,621.5
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	5,410.4	3,524.4	1,886.0
210104	Урамшуулал	17,067.6	16,066.0	1,001.6
210105	Гэрээт ажлын хөлс	41,014.8	2,798.1	38,216.7
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	65,413.0	48,367.4	17,045.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	44,480.8	35,117.3	9,363.5
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,233.1	3,420.4	1,812.7
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	4,186.4	2,646.1	1,540.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,046.6	648.8	397.8
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	10,466.1	6,534.9	3,931.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	293,047.7	252,505.1	40,542.6
210301	Гэрэл, цахилгаан	52,468.1	36,367.0	16,101.1
210302	Түлш, халаалт	236,467.5	214,799.1	21,668.4
210303	Цэвэр, бохир ус	4,112.1	1,339.0	2,773.1
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	31,102.7	31,084.7	18.0
210401	Бичиг хэрэг	3,894.4	1,743.4	2,151.0
210402	Тээвэр, шатахуун	19,651.5	21,628.9	-1,977.4
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,398.1	4,993.0	405.1
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,158.7	2,719.5	-560.8
2105	Нормативт зардал	1,588.6	1,582.0	6.6
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,588.6	1,582.0	6.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	42,122.9	40,627.1	1,495.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,360.4	2,801.5	558.9
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	631.5	31.5	600.0
210604	Урсгал засвар	38,131.0	37,794.1	336.9
2107	Томилолт, зочны зардал	16,686.0	16,618.0	68.0
210702	Дотоод албан томилолт	16,686.0	16,618.0	68.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	52,700.3	30,820.1	21,880.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	48,431.4	28,570.1	19,861.3
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,058.8	15.0	1,043.8
210803	Даатгалын үйлчилгээ	932.4	371.7	560.7
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	397.8	320.4	77.4
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	171.7	143.0	28.7
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	719.4	505.0	214.4
210807	Газрын төлбөр	988.8	894.9	93.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,643.8	39,193.8	8,450.0

210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	44,182.2	37,529.0	6,653.2
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,461.6	1,664.8	1,796.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,700.0	5,242.0	458.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	5,700.0	5,242.0	458.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,700.0	5,242.0	458.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	321,157.4	242,102.5	79,054.9
223001	Бусад хөрөнгө	321,157.4	242,102.5	79,054.9
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	205,000.0	0.0	205,000.0
230001	Эргэж төлөгдөх зээл	205,000.0	0.0	205,000.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,605,466.3	1,190,475.4	414,990.9
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,393,008.4	1,173,406.3	219,602.1
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,159,351.0	939,748.9	219,602.1
320002	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	233,657.4	233,657.4	0.0
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	212,457.9	17,069.1	195,388.8
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	20,500.0	16,569.1	3,930.9
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	800.0	500.0	300.0
350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	191,157.9	0.0	191,157.9
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	250,614.0	
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	300,327.8	
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	58	58	
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	2	2	
610001	Төсвийн байгууллага	2	2	
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	28	28	
620001	Удирдах ажилтан	10	10	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	9	9	
620003	Үйлчлэх ажилтан	5	5	
620004	Гэрээт ажилтан	4	4	
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	28	28	
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9	9	
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10	10	
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	9	9	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ТЗ цэвэр дүн
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	24,943.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	24,943.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	19,811.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,306.6
210401	Бичиг хэрэг	2,360.0
210402	Тээвэр, шатахуун	3,941.6
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	6,053.0

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,600.0
210604	Урсгал засвар	4,453.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,827.9
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	3,827.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,624.1
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,624.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5,131.9
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	303.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	303.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,828.9
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,828.9
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	24,943.5
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	24,943.5
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	9,027.0
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	15,916.5

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

3.1. Тус сумын харьяа орон нутгийн төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаар:

Галшар сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 2 төсвийн байгууллага, 1 төрийн сангийн, 3 тусгай сангийн нийт 6 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс ЗДТГ-г аудит хийж “Хязгаарлалттай” дүгнэлт гаргасан. ИТХ, Хоршоо хөгжүүлэх сан, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Байгаль хамгаалах сан аудитын түүвэрт хамрагдсан болно.

Харьяа орон нутгийн төсвийн байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 961,210.3 мянган төгрөгийн 20 алдаа зөрчил илэрснээс 854,017.9 мянган төгрөгийн 19 алдааг санхүүгийн тайланд залруулсан. Үүнд:

1. ЗДТГ-ын санхүүгийн тайланд 844,878.0 мянган төгрөгийн 14 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залруулав. Үүнд:

1. Харилцах дансны үлдэгдлийг 260.0 мянган төгрөгөөр илүү илэрхийлсэн.
2. Тайлант оны элэгдлийн зардлыг нийт 127,336.4 мянган төгрөгөөр дутуу тооцсон.
3. Мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд цалингийн зардлыг 62,937.5 мянган төгрөгөөр, нийгмийн даатгалын шимтгэлийг 4,679.1 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн.
4. Нэмэлт данснаас төвлөрүүлсэн 4,813.4 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгээгүй.
5. Үндсэн хөрөнгөд орлого авахдаа 49,190.0 мянган төгрөгийн гэрэлт гудамж, булгийн эхийн хашааг хөрөнгийн ангилал зөрүүлэн тавилга эд хогшлын дансанд бүртгэсэн.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

6. ОНХС-ийн төсвөөс бэлтгэсэн 192,899.1 мянган төгрөгийн 6 хөрөнгийг худалдаж авснаар бүртгэсэн.
  7. Мэргэжлийн хяналтын газраас шилжиж ирсэн хөрөнгийг орлого авахдаа 10,677.9 мянган төгрөгийн дутуу дүнгээр орлогодсон.
  8. Орон нутгийн төсвөөс авсан 50,192.3 мянган төгрөгийн санхүүжилтийн орлогыг буруу ангилан бүртгэсэн.
  9. Гэрлийн үнэд төлсөн 165.0 мянган төгрөгийг хөрөнгийн зардалд бүртгэсэн.
  10. Үндсэн хөрөнгийн орлогыг бүртгэхдээ давхар 192,899.2 мянган төгрөгөөр бууруулах бичилт хийсэн.
  11. Нэмэлт дансны орлогыг 1,953.5 мянган төгрөгөөр дутуу илэрхийлсэн.
  12. Үндсэн бус үйл ажиллагааны үр дүнг 4,665.4 мянган төгрөгөөр буруу илэрхийлсэн.
  13. Цалингийн зардалд 2,071.0 мянган төгрөгийн материалын зардлыг хаасан.
  14. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төвлөрүүлсэн шилжүүлгийн 140,139.0 мянган төгрөгийг тохируулаагүй алдааг тус тус аудитын явцад залруулсан.
1. ИТХ-ын санхүүгийн тайланд 9,139.0 мянган төгрөгийн 5 алдаа илэрснийг аудитын явцад залруулсан. Үүнд:
1. Орон нутгаас олгосон санхүүжилтийг 229.6 мянган төгрөгөөр илүү бүртгэсэн.
  2. Төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд төвлөрүүлсэн үлдэгдэл 4,310.3 мянган төгрөгийг тохируулаагүй.
  3. Үндсэн хөрөнгийн элэгдлийн зардлыг 962.6 мянган төгрөгөөр дутуу тооцож бүртгэсэн.
  4. Өмнөх оны 167.6 мянган төгрөгийн авлагыг орлогоор буруу бүртгэсэн.
  5. Мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд цалингийн зардлыг 3,468.9 төгрөгөөр дутуу илэрхийлснийг аудитын явцад залруулсан.

Аудитаар илэрсэн 107,192.4 мянган төгрөгийн 1 зөрчил² -д албан шаардлага хүргүүлэв. Үүнд:

ЗДТГ жилийн эцэст санхүүгийн тайланд тусгагдсан 107,192.4 мянган төгрөгийн бараа материалын үлдэгдлийг тоолж баталгаажуулаагүй зөрчилд албан шаардлага хүргүүлэв.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлсэн.

3.2. Тус сумын харьяа улсын төсөвт байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитын талаар:

Галшар сумын Засаг даргын 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа улсын төсөвт 4 төсвийн байгууллагын санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс Стандарт дүгнэлт аудит ХХК Хүүхдийн цэцэрлэг, Эрүүл мэндийн төв, ЕБС-ийн санхүүгийн тайлангийн аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэж “Өөрчлөлтгүй” дүгнэлт тус тус өгсөн. Соёлын төвийн санхүүгийн тайланд аймаг дахь Төрийн аудитын газар аудит хийж түүвэрт хамруулсан болно.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 1,972.0 мянган төгрөгийн 2 зөрчил илрүүлснээс 472.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд төлбөрийн акт тогтоож, 1,500.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлсэн. Үүнд:

---

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Соёлын төв өмнөх оны урьдчилж төлсөн зардлын үлдэгдэл 1,500.0 мянган төгрөгийн авлагын үлдэгдлийг барагдуулаагүй., тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй.

Шийдвэрлэсэн нь: Албан шаардлага хүргүүлсэн.

2. Эрүүл мэндийн төв ажилтанд 472.0 мянган төгрөгийн албан томилолтыг илүү бодож олгосон зөрчил илэрсэн.

Шийдвэрлэсэн нь: Төлбөрийн акт тогтоосон.

3.3 Сумын Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс:				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулагдаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗДТГ харилцах дансны үлдэгдлийг илүү тусгасан	1	260.0			1	260.0	1	260.0				
ЗДТГ элэгдлийн зардлыг дутуу тооцсон	1	127,336.4	1	127,336.4			1	127,336.4				
ЗДТГ МГ, ТГ-д цалин, шимтгэлийг дутуу тусгасан	1	67,616.7	1	67,616.7			1	67,616.7				
ЗДТГ авлагаар бүртгээгүй	1	4,813.4	1	4,813.4			1	4,813.4				
ЗДТГ хөрөнгийн ангилал зөрүүлэн бүртгэсэн	1	49,190.0			1	49,190.0	1	49,190.0				
ЗДТГ хөрөнгийг худалдаж авснаар бүртгэсэн	1	192,899.1			1	192,899.1	1	192,899.1				
ЗДТГ хөрөнгийг дутуу дүнгээр орлогдсон	1	10,677.9			1	10,677.9	1	10,677.9				
ЗДТГ санхүүжилтийн орлогыг буруу ангилсан	1	50,192.3			1	50,192.3	1	50,192.3				
ЗДТГ хөрөнгийн зардалд буруу бүртгэсэн	1	165.0			1	165.0	1	165.0				
ЗДТГ хөрөнгийг бууруулах бичилт хийсэн	1	192,899.2			1	192,899.2	1	192,899.2				
ЗДТГ нэмэлт дансны орлогыг дутуу тусгасан	1	1,953.5	1	1,953.5			1	1,953.5				
ЗДТГ үндсэн бус үйл ажиллагааны үр дүнг буруу илэрхийлсэн	1	4,665.4			1	4,665.4	1	4,665.4				
ЗДТГ цалингийн зардалд материалын зардлыг хаасан	1	2,071.0			1	2,071.0	1	2,071.0				
ЗДТГ төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг тохируулаагүй.	1	140,139.0			1	140,139.0	1	140,139.0				
ИТХ санхүүжилт илүү бүртгэсэн	1	229.6			1	229.6	1	229.6				
ИТХ ТГ тохируулаагүй	1	4,310.3			1	4,310.3	1	4,310.3				
ИТХ элэгдэл тооцоогүй	1	962.6	1	962.6			1	962.6				
ИТХ авлагыг буруу бүртгэсэн.	1	167.6			1	167.6	1	167.6				
ИТХ ТГ тайланд дутуу илэрхийлсэн	1	3,468.9	1	3,468.9			1	3,468.9				
Дүн	19	854,017.9	4.0	201,720.0	10.0	643,158.9	14.0	844,878.9	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
ЗДТГ тооллого хийгээгүй	1	107,192.4			1	107,192.4						
Соёлын төв авлага барагдуулаагүй	1	1,500.0			1	1,500.0						
ЭМТ томилолт илүү олгосон	1	472.0	1	472.0								
Дүн	3	109,164.40	1	472.0	2	108,692.4	0	0	0	0	0	0

